

**Ekonomická analýza subjektů v oblasti kultury zřízené
nebo založené městem či městským obvodem**

**Pro potřeby statutárního města Ostrava zpracovala
Univerzita Karlova v Praze,
Filozofická fakulta, Katedra kulturologie**

Praha, červen 2008

OBSAH

1. Úvod.....	4
2. Neinvestiční náklady organizací působících ve sféře kultury založených nebo zřízených městem nebo městským obvodem	5
3. Výnosy organizací ve sféře kultury založených městem Ostravou nebo městským obvodem v roce 2007	9
4. Zdroje financování ke krytí neinvestičních nákladů organizací ve sféře kultury založených městem Ostravou nebo městským obvodem v roce 2007	11
5. Hlavní poznatky	13

Tento materiál zpracovala Katedra kulturologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze jako dílčí výstup komplexní analýzy současného stavu kultury ve městě Ostrava. Celou analýzu zpracovává v době od ledna do června 2008 na základě smlouvy pro potřeby statutárního města Ostrava.

1. Úvod

Podle požadavku objednatele byla analýza provedena na základě výsledků hospodaření v roce 2007. Informace byly získány od organizací prostřednictvím e-mailem zaslaných vyplněných dotazníků, ve struktuře požadované objednatelem. **Kulturní dům Poklad, s.r.o. informace neposkytl. Ostravské výstavy a.s. zaslaly požadované informace v podstatně odlišné struktuře, která neumožnila jejich komparaci a interpretaci.** Byly zjišťovány neinvestiční výdaje sledovaných institucí, výnosy organizací a zdroje financování organizací.

2. Neinvestiční náklady organizací působících ve sféře kultury založených nebo zřízených městem nebo městským obvodem

Podle předpokladu mají **největší podíl na nákladech** zkoumaných institucí **výdaje na práci (pracovní sílu)**, které v úhrnu, tedy započtení odvodů představují 50% neinvestičních nákladů (mzdové náklady 36,32%, ostatní náklady spojené s pracovní silou 13,78%). **Výrazně nadprůměrný podíl nákladů na práci jednoznačně mají umělecké instituce produkující kulturní služby prostřednictvím vlastních zaměstnanců a instituce zabývající se uměleckým vzděláváním nebo poskytováním uměleckých i mimouměleckých informací i v těchto případech s využitím převážně nebo výhradně vlastních zaměstnanců** (Národní divadlo moravskoslezské – 67,23%, Janáčkova filharmonie Ostrava – 65,25%, Divadlo loutek Ostrava – 61,06%, Lidová konzervatoř – 79,24% a Knihovna města Ostravy - 62,01%). Z uměleckých těles se z této nákladové nadprůměrnosti vymyká do určité míry Komorní scéna Aréna, ve které náklady na práci tvoří necelých 52% neinvestičních nákladů. Naopak poměrně vysokým podílem nákladů na pracovní sílu v celkových výdajích se výše uvedeným institucím blíží Kulturní centrum Poruba, které se tak odlišuje od ostatních kulturních center a zařízení, která větší část svých aktivit realizují prostřednictvím jiných osob na základě smluv (tj. zprostředkovávají nabídku kulturních služeb produkovaných jinými subjekty).

U zbývajících kulturních center (kulturních domů atp.), pro které je typické spíše zprostředkování kulturních služeb, se podíl nákladů na pracovní sílu pohybuje mezi 40 až 50%, přičemž se zdá, že podstatný vliv na podíl těchto nákladů má počet a velikost provozovaných prostor.

Nadstandardně nízký podíl tohoto typu nákladů má mezi kulturními institucemi Mezinárodní hudební festival Janáčkův máj, což je ovšem vzhledem k charakteru fungování této obecně prospěšné společnosti logické.

Druhou nejvýznamnější nákladovou položkou kulturních institucí jsou **náklady na služby**, které představují v úhrnu téměř jednu pětinu výdajů sledovaných institucí. Tato položka zahrnuje náklady na údržbu (která však v celkovém objemu tohoto typu nákladů nepředstavuje rozhodující část) a na nákup všech ostatních služeb s výjimkou energií. Je zřejmé, že u kulturních institucí představuje podstatnou část nákup kulturních a propagačních služeb. Tomuto předpokladu odpovídá zjištění, že **nadprůměrné výdaje mají subjekty, které převážně neprodukuje kulturní služby prostřednictvím vlastních zaměstnanců**. Například v nákladech Mezinárodního festivalu Janáčkův máj tvoří náklady na nákup služeb 77% veškerých nákladů. Vyšší než průměrné výdaje tohoto typu mají také Centrum kultury a vzdělávání (42,45%), Dům kultury města Ostravy (40,03%) a Kulturní zařízení Ostrava Jih (25,03%). Naopak hluboko pod průměrnými náklady jsou (Knihovna města Ostravy, Lidová konzervatoř a Ostravské muzeum - mezi 6-9%).

Provozní náklady tvoří necelých 17% výdajů sledovaných institucí a skládají se ze dvou přibližně stejně významných položek a to nákladů na materiál a nákladů na energie, ostatní provozní náklady hrají méně významnou roli. **Nadprůměrný podíl provozních nákladů vykazují, patrně v souvislosti s charakterem**

provozovaných zařízení, Sportovní a rekreační zařízení města Ostravy (kolem 35%, z toho více než dvě třetiny tvoří náklady na energie a vodu), Dům kultury Akord (kolem 27%), Vítkovice Aréna (cca 16%) a Knihovna města Ostravy (v tomto případě ovšem provozní náklady zahrnují prostředky na nákup knihovního fondu, který je z účetního hlediska chápán jako materiál).

Z hlediska podílu na celkových neinvestičních nákladech **jsou čtvrtou nejvýznamnější položkou odpisy** (kolem 13% neinvestičních výdajů) především v důsledku vysokého podílu tohoto typu nákladu u několika málo subjektů (Ostravské muzeum – 39,21%, Vítkovice Aréna - 32,53% a Komorní scéna Aréna - 18,43%. Kolem průměru celého souboru se pohybují výdaje tohoto typu v Domě kultury Akord a Sportovních a rekreačních zařízeních města Ostravy. U dalších subjektů jsou odpisy pod průměrem.

Neinvestiční náklady organizací ve sféře kultury založených městem Ostravou nebo městským obvodem v roce 2007 (v tisících Kč a %).

Subjekty	Provozní náklady (účtová skupina 50)			Služby (účtová skupina 51)		Osobní náklady (účtová skupina 52)		Odpisy (účet 551)	Další Náklady (úč.skup. 53,54,59 a 55 bez 551)	Celkem
	materiál	Energie voda	ostatní	opravy a údržba	Ostatní	mzdové	ostatní			
Centrum kultury a vzdělávání Moravská Ostrava	575,0 4,19%	707,0 5,16%	0,0 0,0%	130,0 0,95%	5 688,0 41,50%	4 188,0 30,56%	1 551,0 11,31%	676,0 4,93%	191,0 1,39%	13 706,0 100,0%
Divadlo loutek Ostrava	1 875,0 7,42%	633,0 2,50%	48,0 0,19%	209,0 0,83%	6 948,0 27,49%	11 145,0 44,10%	4 285,0 16,96%	0,0 0,0%	129,0 0,51%	25 272,0 100,0%
Dům kultury Akord Ostrava-Zábřeh	4 489,0 17,13%	2 112,0 8,06%	649,0 2,47%	399,0 1,52%	4 446,0 16,97%	7 519,0 28,69%	2 926,0 11,17%	3 128,0 11,94%	537,0 2,05%	26 205,0 100,0%
Dům kultury města Ostravy	1 586,0 3,96%	3 821,0 9,54%	0,0 0,0%	4 834,0 12,07%	11 048,0 27,60%	10 598,0 26,47%	4 014,0 10,03%	2 588,0 6,46%	1 547,0 3,86%	40 036,0 100,0%
Janáčkova filharmonie Ostrava	2 073,0 2,97%	1 255,0 1,80%	87,0 0,12%	688,0 0,98%	13 259,0 19,00%	34 479,0 49,40%	11 095,0 15,89%	3 969,0 5,68%	2 908,0 4,16%	69 813,0 100,0%
Knihovna města Ostravy	10 330,0 17,15%	2 944,0 4,89%	0,0 0,00%	243,0 0,40%	3 598,0 5,98%	26 715,0 44,36%	10 633,0 17,65%	5 611,0 9,32%	151,0 0,25%	60 225,0 100,0%
Kulturní centrum Poruba	279,5 5,0%	680,4 12,19%	0,0 0,0%	177,5 3,18%	983,5 17,61%	2 337,6 41,87%	925,5 16,58%	176,5 3,16%	22,8 0,41%	5 583,5 100,0%
Komorní scéna Aréna	1 718,0 8,24%	570,0 2,73%	46,0 0,22%	71,0 0,34%	3 555,0 17,05%	7 817,0 37,48%	3 001,0 14,39%	3 844,0 18,43%	234,0 1,12%	20 856,0 100,0%
Kulturní zařízení Ostrava-Jih	2 174,7 11,65%	2 024,3 10,84%	9,0 0,05%	556,1 2,98%	4 116,3 22,05%	6 581,8 35,26%	2 387,4 12,79%	446,5 2,39%	372,2 1,99%	18 668,3 100,0%
Lidová konzervatoř	598,0 3,40%	587,0 3,33%	1,0 0,0%	723,0 4,10%	835,0 4,74%	10 140,0 57,57%	3 817,0 21,67%	516,0 2,93%	399,0 2,26%	17 616,0 100,0%
Mezinárodní hudební festival - Janáčkův máj	626,0 4,72%	18,0 0,13%	118,0 0,89%	0,0 0,0%	10 236,0 77,16%	1 430,0 10,78%	487,0 3,67%	0,0 0,0%	351,0 2,65%	13 266,0 100,0%
Národní divadlo moravsko-slezské	14 495,0 6,03%	7 800,0 3,25%	750,0 0,31%	5 318,0 2,21%	30 153,0 12,55%	117 829,0 49,04%	43 714,0 18,19%	17 956,0 7,47%	2 274,0 0,95%	240 289,0 100,0%
Ostravské muzeum	1 106,0 4,52%	1 499,0 6,13%	12,0 0,05%	61,0 0,25%	2 220,0 9,08%	7 045,0 28,83%	2 818,0 11,53%	9 582,0 39,21%	97,0 0,40%	24 440,0 100,0%
Sportovní a rekreační zařízení města Ostravy	11 924,0 8,90%	33 824,0 25,25%	2 013,0 1,50%	2 786,0 2,08%	16 226,0 12,11%	36 094,0 26,95%	13 670,0 10,20%	15 496,0 11,57%	1 932,0 1,44%	133 965,0 100,0%
Vítkovice Aréna	2 748,0 2,0%	18 906,0 13,78%	303,0 0,22%	9 718,0 7,80%	21 296,0 15,52%	23 769,0 17,32%	11 383,0 8,30%	44 655,0 32,55%	4 431,0 3,23%	137 209,0 100,0%
Celkem	56 597,2 6,68	77 380,7 9,13	4 036,0 0,48	25 913,6 3,06	134 607,8 15,89	307 687,4 36,32	116 706,9 13,78	108 644,0 12,82	15 576 1,84	847 149,7 100,00

Z následující tabulky, která podává přehled o průměrném nákladu na jednoho návštěvníka kulturních institucí poskytujících kulturní služby, je zřejmé, že instituce, které produkují divadelní představení nebo koncerty mají vyšší průměrný náklad než instituce, které poskytují služby méně nákladné.

Neinvestiční náklady organizací ve sféře kultury založených městem Ostravou nebo městským obvodem v roce 2007 na jednotku výkonu (v tisících Kč).

Subjekty	Náklady	Počet diváků, posluchačů, návštěvníků	Průměrný náklad na uživatele služby
Centrum kultury a vzdělávání Moravská Ostrava	13 706,0	67 095	204,28
Divadlo loutek Ostrava	25 272,0	82 711	305,55
Dům kultury města Ostravy	40 036,0	142 097	281,75
Janáčkova filharmonie Ostrava	69 813,0	47 973	1 455,26
Knihovna města Ostravy	60 225,0	408 833	147,31
Kulturní centrum Poruba	5 583,5	23 242	240,23
Komorní scéna Aréna	20 856,0	31 620	659,58
Kulturní zařízení Ostrava-Jih	18 668,3	79974	233,43
Lidová konzervatoř	17 616,0	645*	27 311,6*
Mezinárodní hudební festival - Janáčkův máj	13 266,0	10 120	1 310,87
Národní divadlo moravsko-slezské	240 289,0	188 241	1 276,49
Ostravské muzeum	24 440,0	17 723	1 376,31

* Roční náklad na jednoho žáka Lidové konzervatoře

3. Výnosy organizací ve sféře kultury založených městem Ostravou nebo městským obvodem v roce 2007

Důležitým faktorem ekonomické úspěšnosti ziskových i neziskových organizací jsou výnosy z jejich činnosti, protože pokrývají určitou část nákladů. **Porovnání neinvestičních nákladů s vlastními výnosy organizace umožňuje posoudit míru jejich soběstačnosti, která není u neziskových organizací nikdy stoprocentní.** Možnosti míry soběstačnosti jsou do značné míry ovlivňovány oborem činnosti, kterým se organizace zabývá. Tam kde jsou poskytovány služby převážně bezplatně, nebo za vysoce neekvivalentní cenu (protože jde o kulturní službu ve veřejném zájmu), je míra soběstačnosti podstatně nižší, než u organizací, které poskytují služby nebo jejich část na tržním principu (např. pronájem prostor) nebo se jim daří získávat prostředky z darů.

Do přehledu byly zařazeny pouze ty z institucí, které se zabývají intenzivně kulturními aktivitami. Nejvyšší míru soběstačnosti vykazují Kulturní zařízení Ostrava-Jih, Mezinárodní hudební festival Janáčkův máj, překvapivě také Ostravské muzeum, Centrum kultury a vzdělávání Moravská Ostrava, Kulturní centrum Poruba. **Tradiční kulturní instituce produkující divadelní představení, koncerty vážné hudby nebo knihovnické a informační služby** vykazují nižší míru soběstačnosti, ale **pohybují se na úrovni celorepublikových standardů nebo lehce nad nimi.**

Poměr výnosů organizací ve sféře kultury založených městem Ostravou nebo městským obvodem k jejich nákladům v roce 2007 (v %)

Subjekty	Náklady	Vlastní výnosy	Míra soběstačnosti v %
Centrum kultury a vzdělávání Moravská Ostrava	13 706,0	5 173,0	37,74
Divadlo loutek Ostrava	25 272,0	4 743,0	18,77
Janáčková filharmonie Ostrava	69 813,0	13 696,0	19,62
Knihovna města Ostravy	60 225,0	9 553,0	15,86
Kulturní centrum Poruba	5 583,5	1 952,9	34,98
Komorní scéna Aréna	20 856,0	5 777,0	27,70
Kulturní zařízení Ostrava-Jih	18 668,3	10 189,1	54,58
Lidová konzervatoř	17 616,0	3 298,0	18,72
Mezinárodní hudební festival - Janáčkův máj	13 266,0	5 755,0	43,38
Národní divadlo moravsko-slezské	240 289,0	46 115,0	19,19
Ostravské muzeum	24 440,0	11 260,0	46,07

Struktura vlastních výnosů umožňuje rozpoznat jak velkou úlohu ve výnosech hrají **vlastní tržby**, pocházející převážně z hlavní činnosti. Nejde však o ukazatel jednoznačný, protože ukazuje pouze poměr, různých typů výnosů. Vysoký podíl vlastních tržeb na výnosech organizace může na jedné straně sdělovat, že organizace je velmi aktivní a úspěšná při realizaci své produkce na trhu, ale na druhé straně může svědčit o malé úspěšnosti při získávání doplňkových zdrojů financování organizace prostřednictvím fundreisingu či nedůsledné využívání potenciálu organizace. Posouzení předností a slabin jednotlivých kulturních institucí v Ostravě by vyžadovalo podstatně podrobnější analýzu struktury výnosů.

Výnosy organizací ve sféře kultury založených městem Ostravou nebo městským obvodem v roce 2007 (v tisících Kč a %)

Subjekty	Vlastní tržby (účtová skupina 60)	Ostatní výnosy (účtová skupina 64)	Další výnosy (účtová skupina 61,62,65)	Celkem
Centrum kultury a vzdělávání Moravská Ostrava, p.o.	5 084,0 98,28%	89,0 1,72%	0,0 0,00%	5 173,0 100,00%
Divadlo loutek Ostrava, p.o.	3 810,0 80,33%	933,0 19,67%	0,0 0,00%	4 743,0 100,00%
Dům kultury Akord Ostrava-Zábřeh, s.r.o.	21 112,0 82,91%	4 027,0 15,81%	327,0 1,28%	25 466,0 100,00%
Dům kultury města Ostravy, a.s.	30 117,0 67,90%	13 428,0 30,27%	812,0 1,83%	44 357,0 100,00%
Janáčkova filharmonie Ostrava, p.o.	8 141,0 59,44%	5 555,0 40,56%	0,0 0,00%	13 696,0 100,00%
Knihovna města Ostravy, p.o.	2 792,0 29,23%	6 751,0 70,67%	10,0 0,10%	9 553,0 100,00%
Komorní scéna Aréna, p.o.	1 609,0 27,85%	4 168,0 72,15%	0,0 0,00%	5 777,0 100,00%
Kulturní centrum Poruba, p.o.	1 647,0 84,34%	305,9 15,66%	0,0 0,00%	1 952,9 100,00%
Kulturní zařízení Ostrava-Jih, p.o.	10 000,3 98,15%	188,8 1,85%	0,0 0,00%	10 189,1 100,00%
Lidová konzervatoř, p.o.	2 509,0 76,08%	789,0 23,92%	0,0 0,00%	3 298,0 100,00%
Mezinárodní hudební festival - Janáčkův máj, o.p.s.	5 702,0 99,08%	53,0 0,92%	0,0 0,00%	5 755,0 100,00%
Národní divadlo moravskoslezské, p.o.	27 329,0 59,26%	18 666,0 40,48%	120,0 0,26%	46 115,0 100,00%
Ostravské muzeum, p.o.	287,0 2,55%	1 391,0 12,35%	9 582,0 85,10%	11 260,0 100,00%
Sportovní a rekreační zařízení města Ostravy, s.r.o.	55 345,0 40,23%	82 210,0 59,77%	0,0 0,00%	137 555,0 100,00%
VÍTKOVICE ARÉNA, a.s.	39 729,0 28,77%	96 613,0 69,95%	1 774,0 1,28%	138 116,0 100,00%

4. Zdroje financování ke krytí neinvestičních nákladů organizací ve sféře kultury založených městem Ostravou nebo městským obvodem v roce 2007

Kulturní instituce nejen v Ostravě, ale v celé České republice trpí, až na malé výjimky, dlouhodobým nedostatečným ekonomickým zajištěním, které je nutí při soustavném růstu cen vstupů k neracionálním úsporám. Za cesty k řešení tohoto stavu jsou považovány jednak **vícezdrojové kooperativní financování, rozšíření podpory z fondů EU a zvýšení podílu podpory ze soukromých zdrojů.**

Výsledky dotazování subjektů působících na území města vykazují, že pokrok v tomto směru je velmi malý. Pokud jde o vícezdrojové kooperativní financování (tj. financování, na kterém se podílí obec, kraj a stát) je velmi omezené. **Rozhodující tíhu nákladů nese logicky město, ale podíl kraje (0,42%) a státu (1,24%) je velmi nízký.** Získání prostředků z fondů EU je velmi náročné, a proto se nelze divit, že na krytí celkových neinvestičních výdajů vybraných institucí se podílejí jen o něco více než polovinou procenta.

Podíl prostředků získaných z darů svědčí buď o malé aktivitě institucí nebo jejich neúspěšnosti při získávání darů, které kryjí pouze necelé dvě desetiny procenta nákladů. Podle šetření se již v současné době v České republice pohybuje podíl sponzorů na krytí nákladů kultury kolem dvou procent. Tomuto kritériu se v Ostravě blíží Divadlo loutek Ostrava a výrazně ho překračuje Mezinárodní hudební festival Janáčkův máj.

Zdroje financování ke krytí neinvestičních nákladů organizací ve sféře kultury založených městem nebo městským obvodem v roce 2007 (v tisících Kč a %).

Subjekty	Veřejné rozpočty				EU	Jiné dotace	Dary	Vlastní tržby a zdroje	Celkem
	obvod	Město	Kraj	Stát					
Centrum kultury a vzdělávání Moravská Ostrava, p.o.	8 062,0 58,70%	441,0 3,21%	0,0 0,00%	0,0 0,00%	0,0 0,00%	0,0 0,00%	59,0 0,43%	5 173 37,66%	13 735,0 100,00%
Divadlo loutek Ostrava, p.o.	45,0 0,19%	16 443,0 69,58%	1 285,0 5,44%	1 115,0 4,72%	0,0 0,00%	0,0 0,00%	370,0 1,57%	4 373,0 18,50%	23 631,0 100,00%
Dům kultury Akord Ostrava-Zábřeh, s.r.o.	30,0 0,12%	3 500,0 13,74%	0,0 0,00%	137,0 0,54%	0,0 0,00%	0,0 0,00%	0,0 0,00%	21 798,0 85,60%	25 465,0 100,00%
Dům kultury města Ostravy, a.s.	50,0 0,09%	12 233,0 21,31%	70,0 0,12%	607,0 1,06%	0,0 0,00%	10,0 0,02%	70,0 0,12%	44 357,0 77,28%	57 397,0 100,00%
Janáčkova filharmonie Ostrava, p.o.	0,0 0,00%	54 574,0 77,93%	362,0 0,52%	605,0 0,86%	0,0 0,00%	794,0 1,13%	0,0 0,00%	13 696,0 19,56%	70 031,0 100,00%
Knihovna města Ostravy, p.o.	99,0 0,16%	49 529,0 81,99%	395,0 0,66%	0,0 0,00%	0,0 0,00%	834,0 1,38%	553,0 0,91%	9 000,0 14,90%	60 410,0 100,00%
Komorní scéna Aréna, p.o.	0,0 0,00%	13 939,0 65,48%	173,0 0,80%	1 400,0 6,58%	0,0 0,00%	0,0 0,00%	0,0 0,00%	5 777,0 27,14%	21 289,0 100,00%
Kulturní centrum Poruba, p.o.	3 700,0 64,77%	60,0 1,05%	0,0 0,00%	0,0 0,00%	0,0 0,00%	0,0 0,00%	0,0 0,00%	1 952,9 34,18%	5 712,9 100,00%
Kulturní zařízení Ostrava-Jih, p.o.	8 918,0 46,64%	0,0 0,00%	0,0 0,00%	18,0 0,09%	0,0 0,00%	0,0 0,00%	0,6 0,60%	10 189,1 53,27%	19 125,7 100,00%
Lidová konzervatoř, p.o.	0,0 0,00%	14 342,0 81,30%	0,0 0,00%	0,0 0,00%	0,0 0,00%	0,0 0,00%	0,0 0,00%	3 298,0 18,70%	17 640,0 100,00%
Mezinárodní hudební festival - Janáčkův máj, o.p.s.	0,0 0,00%	5 000,0 42,46%	500,0 4,24%	0,0 0,00%	0,0 0,00%	0,0 0,00%	522,0 4,43%	5 755,0 48,87%	11 777,0 100,00%
Národní divadlo moravskoslezské, p.o.	0,0 0,00%	188 822,0 77,56%	1 048,0 0,43%	7 470,0 3,07%	0,0 0,00%	0,0 0,00%	20,0 0,01%	46 095,0 18,93%	243 455,0 100,00%
Ostravské muzeum, p.o.	0,0 0,00%	13 538,0 86,25%	0,0 0,00%	0,0 0,00%	574,0 3,66%	0,0 0,00%	0,0 0,00%	1 583,0 10,09%	15 695,0 100,00%
Sportovní a rekreační zařízení města Ostravy, s.r.o.	0,0 0,00%	73 973,0 34,97%	0,0 0,00%	0,0 0,00%	0,0 0,00%	0,0 0,00%	0,0 0,00%	137 555,0 60,03%	211 528,0 100,00%
VÍTKOVICE ARÉNA, a.s.	0,0 0,00%	77 100,0 63,30%	0,0 0,00%	0,0 0,00%	0,0 0,00%	0,0 0,00%	0,0 0,00%	44 710,0 36,70%	121 810,0 100,00%
Celkem	20 904,0 2,27%	523 494,0 56,98%	3 833,0 0,42%	11 352,0 1,24%	574,0 0,06%	1 638,0 0,18%	1594,6 0,17%	355 311,0 38,68%	918 701,6 100,00%

5. Hlavní poznatky

- 1) Rozhodující úlohu ve struktuře nákladů kulturních institucí v Ostravě, stejně jako jinde, mají náklady na práci (tj. mzdy a odvody s nimi spojené). Tento stav je trvalý, i když vzhledem k rychlejšímu tempu růstu cen, jejich podíl stagnuje nebo mírně klesá.
- 2) Druhou nejvýznamnější nákladovou položkou jsou náklady na služby, jejichž růst lze očekávat i v budoucnu. Vzhledem k tomu, že značná část nakupovaných služeb je zajišťována podnikatelskými subjekty z města nebo regionu, je financování kulturních institucí nepřímou podporou podnikání.
- 3) Navzdory tomu, že podíl nákladů na služby je vysoký, je zřejmé, že se kulturním institucím nedostávají prostředky na propagaci.
- 4) Z výzkumů multiplikačních efektů prostředků vložených do kultury plyne, že jedna takto vynaložená koruna přináší nejméně dvojnásobný příjem subjektům, které neposkytují kulturní služby.
- 5) Další trvale rostoucí nákladovou položkou jsou provozní náklady. V souvislosti s tempem jejich růstu by bylo žádoucí provedení energetických auditů v kulturních institucích a přijetí opatření, která by přinesla trvalé úspory.
- 6) Výnosy kulturních organizací se podílejí významně na financování vlastní činnosti.
- 7) Vícezdrojové kooperativní financování je ve městě slabě rozvinuto, podíl Moravskoslezského kraje a státu je nízký.
- 8) Kulturní instituce až na malé výjimky s největší pravděpodobností nevěnují dostatečnou pozornost fundreisingu, protože jeho prostřednictvím získávají minimum prostředků. Město by se mělo stát iniciátorem kultivace sponzorského prostředí ve městě (vydáním katalogu sponzorských příležitostí v kultuře, založením klubu, vzděláváním pracovníků pro fundreising atp.).